

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLIII Міжнародної наукової студентської конференції
за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2019 рік
(м. Полтава, 07–08 квітня 2020 року)

Частина 1

Полтава
2020

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**XLIII Міжнародної наукової студентської конференції за
підсумками науково-дослідних робіт
студентів за 2019 рік**

(м. Полтава, 07–08 квітня 2020 року)

Частина 1

**Полтава
ПУЕТ
2020**

УДК 001:378.014.61"21"(477.53)(082) *Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено*
А43

Редакційна колегія:

О. В. Манжура, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);

К. Ю. Вергал, к. е. н., доцент, директор Інституту економіки, управління та інформаційних технологій ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, декан факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу ПУЕТ;

В. О. Скрипник, д. т. н., професор, декан факультету харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу ПУЕТ;

В. В. Саранин, к. філол. н., доцент, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у
А43 XXI столітті : тези доповідей XLIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2019 рік (м. Полтава, 07–08 квітня 2020 р.) : у 2 ч., ч. 1. – Полтава : ПУЕТ, 2020. – 255 с. – Текст укр., рос., англ., нім. мовами.

Ч. 1. – 255 с.

Ч. 2. – 343 с.

ISBN 978-966-184-378-2

Збірник містить тези найкращих доповідей XLIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2019 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти.

УДК 001:378.014.61"21"(477.53)(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2020

ISBN 978-966-184-378-2

**ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
В УНІВЕРСИТЕТІ ЯК КРОК ДО УСПІШНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА**

А. Є. Акулович. студентка спеціальності *Готельно-ресторанна справа, група ГРС-11;*

В. С. Мих, студент спеціальності *Ресторанні технології, група ХТІ-21*

Н. С. Педченко, науковий керівник, *д. е. н., професор, перший проректор*

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Вимоги сучасності ставлять перед закладами вищої освіти завдання сформуванню не тільки високоосвічену, професійно компетентну, але й здатну самостійно, творчо мислити, адаптуватися до динамічно змінюваних реалій, зорієнтовану на здобування нових знань і безперервний саморозвиток особистості. Тобто йдеться передусім про креативність як цілісну інтегральну характеристику людини ХХІ століття, пов'язану з мотивацією, емоціями, компетентністю, творчим мисленням [2, с. 221]. Сучасному світу необхідний «творчий фахівець, який може стати двигуном прогресу, розробником інноваційних, науково обґрунтованих технологій у своїй сфері діяльності» [2, с. 224].

Нині молодь активна, цілеспрямована, сповнена нових ідей і налаштована на пошук нестандартних шляхів реалізації своїх креативних здібностей, тому потребує ефективних способів і засобів активізації пізнавальної діяльності. З огляду на це сьогодні розробляються нові та використовуються вже апробовані технології, які адаптуються до конкретних умов та специфіки закладів вищої освіти, а саме: стимулюють посилення самостійності, передбачають розвиток процесів саморегуляції спільної творчої діяльності викладача та студентів і сприяють підвищенню якості освітнього процесу загалом.

Коротко зупинимось на складниках креативності. За слушним спостереженням Н. Тимофєєвої, уточненим І. Семененко, парадигма креативної особистості містить такі складники:

- емоційний (здатність виражати, регулювати власні емоції та розпізнавати чужі);
- інтелектуальний (гнучкість, оригінальність, швидкість мислення, стійкі пізнавальні інтереси, відмова від стереотипності);
- поведінковий (варіативність рольової взаємодії, творче послугування поведінковими стратегіями, спонтанність прояву творчої діяльності);
- самосвідомість (самоусвідомлення як творчої особистості, здатної перетворювати реальність);
- мотиваційно-смісловий (високий рівень домагань щодо досягнень успіху, суспільного визнання) [2, 3].

Такі професійні й особистісні якості розвиваються у молоді завдяки ефективним засобам активізації пізнавальної діяльності, серед яких слід передусім виокремити інтерактивні освітні технології, засновані на двосторонній взаємодії викладача та студента, на творчому переосмисленні студентом одержаних знань.

Апробованою впродовж століть формою організації освітньої діяльності у вищій школі є лекція. Поруч із традиційними її видами важливу роль відіграють інноваційні, спрямовані на формування креативних здібностей особистості, зміцнення пізнавальних інтересів студентів, як-от: проблемна лекція, лекція-провокація, бінарна лекція, лекція-конференція, лекція-«прес-конференція», лекція-діалог, кіно(відео)лекція, лекція-екскурсія [1]. Усі перелічені форми засновані на активній та інтерактивній моделях навчання, елементами яких є неформальність викладу матеріалу, дискусійність, наявність групових завдань, які вимагають ініціативності і творчої активності кожного члена колективу, попередньої підготовки студентів і належного контролю викладача.

До інноваційних форм проведення семінарських, практичних, лабораторних занять відносимо презентацію, модерацію, дискусію, дебати, ділові, імітаційні й рольові ігри, методики театралізації (психодрама, соціограма, діловий театр), круглий стіл, кейс-стаді, «мозковий штурм» («мозкова атака»), метод проєктів, рефлексія, тренінг, портфоліо і т. ін.

Під час підготовки цього дослідження ми провели опитування серед студентів університету і з'ясували, яким формам

організації навчальної діяльності – традиційним чи інноваційним – вони віддають перевагу. Було становлено, що на лекційних заняттях їм важливі: забезпечення діалогу викладача зі студентами; візуалізація матеріалу лекції; проведення проблемних лекцій, коли новий теоретичний матеріал подається у формі проблемного завдання, в умовах якого окреслюються суперечності, що вимагають розв’язання.

Характеризуючи ефективні форми семінарських занять, студенти надали перевагу роботі в малих групах з вирішення проблематики заняття або підготовки проєкту, який безпосередньо стосується як предмету зокрема, так і загалом майбутньої професійної діяльності та соціальних компетентностей. Також вони виокремлювали як пізнавальні й цікаві тематичні кросворди або вікторини з заохоченням переможців. Найбільшу перевагу студенти віддали воркшопам, тренінгам, бізнес-іграм та професійним екскурсіям.

Отже, для формування креативної компетентності сучасної молодшої людини важливі і традиційні, й інноваційні освітні технології, спрямовані на розвиток здатностей самостійно організувати процес пошуку й засвоєння необхідної для професійного й особистісного становлення інформації, ґрунтовного й мобільного аналізу різноманітних ситуацій, сміливого і зваженого прийняття рішень, планування і втілення індивідуальних і групових проєктів, навичок командної роботи тощо.

Список використаних інформаційних джерел

1. Караван Ю. В. Нетрадиційні форми лекцій у вищій школі / Ю. В. Караван, А. О. Саницька, М. С. Ташак // Інноваційний потенціал української науки – XXI сторіччя : зб. ст. – Запоріжжя : Видавництво ПГА, 2012. – С. 11–19.
2. Семененко І. Є. Формування креативної компетентності у процесі професійної підготовки студентів / І. Є. Семененко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. – Харків, 2018. – Вип. 59. – С. 221–229.
3. Тимофеева Н. А. Креативная компетентность в профессиональной подготовке студентов педагогического вуза [Електронний ресурс] / Н. А. Тимофеева // Преамственность в образовании. – 2012. – № 2(11). – Режим доступу: <https://www.journal.preemstvennost.ru/arkhiv/year2012/31-2112012/tekhnologii-ot-detskogo-sada-do-vuza/276/> – Назва з екрана.